

**Kutsetaotleja Päästja, tase 4 kutseeksami
hindamisjuhend.**

**Kutsestandardi nimetus: Päästja
EKR tase: 4**

I. ÜLDSÄTTED

1. Hindamisjuhend on koostatud Päästja, tase 4 kutsealale vajalike kompetentsuste olemasolu hindamiseks.
2. Hindamine viiakse läbi Sisekaitseakadeemia Väike-Maarja õppekompleksis.
3. Hindamise viib läbi erinevatest osapooltest koosnev hindamiskomisjon. Hindamiskomisjonis on esindatud Päästeameti ja Sisekaitseakadeemia esindajad.
4. Hindamine viiakse läbi kolmes osas.
5. Kutseeksami esimeses osas hinnatakse kutsetaotleja kutsetegevuseks vajalikke teadmisi (kirjalik test) *Reageerimisvalmiduse tagamine, Päästetöö tegemine, Ennetustöö tegemine* ning *üldoskustega* seotud tegevusnäitajate osas.
6. Kirjalik test koosneb kümnest (10) küsimusest iga järgneva teema kohta: *ennetustöö, komando- ja sündmuskoha töökorraldus, tulekustutustööd, tehnilised päästetööd, ohtlikud ained, elupäästev esmaabi*. Kokku on testis 60 küsimust. Kirjaliku testi maksimaalne punktisumma on 60 punkti.
7. Kirjalik test on arvestatud, kui testi iga teema kohta on õige vastuste osakaal vähemalt 75% (7,5 punkti).
8. Kirjaliku testi sooritamise aeg on 90 minutit.
9. Kutseeksami teine osa koosneb praktilise ülesande lahendamisest. Praktilise ülesande sooritamisel kutseeksami teises osas tõendab kutsetaotleja *üldoskuse* tegevusnäitaja: *“taaselustab vastavalt normidele”* osas.
10. Kutseeksami kolmas osa koosneb praktilistest harjutustest. Praktiliste harjutuste sooritamisel tõendab kutsetaotleja kompetentsi *Päästetöö tegemine* ning *üldoskustega* seotud kutseeksami korras nimetatud tegevusnäitajate osas. Enne igat praktilise harjutuse sooritamist saab taotleja loosimise teel teada oma ülesande ja rolli päästemeeskonna liikmena - 1.,2.,3.,4. päästja.
11. Kutseeksami hindamiskriteeriumid ja meetodid:

Kutsestandardi tegevusnäitaja	Hindamiskriteeriumid	Hindamismeetod
Kompetents: Reageerimisvalmiduse tagamine		

Tegevusnäitajad: 1. täidab komandos valveteenistuslikke ülesandeid ja on valmisolekus reageerida väljakutsetele vastavalt kehtivale korrale; 2. kontrollib varustuse ja tehnika olemasolu ning korrasolekut vastavalt oma rollile operatiivvalmiduse tagamisel; täidab varustusega seotud dokumentatsiooni vastavalt kehtivale korrale.	- mõistab töövahendi töötamispõhimõtet; - nimetab töövahendeid ning nende erinevaid koostisosasid ja hoolduse etappe; - sooritab praktilised harjutused etteantud aja jooksul tehniliselt korrektselt ja vastavalt kasutusjuhendile; - viib läbi töövahendite ja tehnika kasutusjärgse hoolduse; - täidab valvevahetuse vastuvõtmise ajal ja vajaduse korral selle jooksul dokumente vastavalt kehtivale korrale; - kasutab töövahendeid sihipäraselt vastavalt tootja juhendile ja vajadusel teeb kasutusjärgse hoolduse oma kompetentsuse piires.	Töö käigus omandatud kompetentside hindamisleht päästja, tase 4.
--	---	---

Kompetents: Päästetöö tegemine		
1. hindab ja arvestab päästesündmusega seotud ohte ja riske vastavalt oma tööülesandele; informeerib asjakohaseid osapooli ohtudest ja riskidest; hindab oma tegevuse tulemuslikkust ja edastab infot vastavalt juhendile;	- selgitab ehitise tuleohutusnõudeid; - kirjeldab tulekahju arengut, sellega kaasnevaid ohufaktoreid (pistleek, tagasitõmme, põlemisgaaside plahvatus) ja võimalusi nende vältimiseks; - kirjeldab erinevaid tulekahjutüüpe (kõrghoone, mets, eramu jt); - kirjeldab ohte, mis on seotud elektri, gaasi ja päikesepaneelide kasutamisega hoonetes ning nendest tulenevaid riske; - osaleb päästesündmuse lahendamisel meeskonna liikmena; - rakendab oma töös sündmuskoha korraldusjuhendit päästesündmuse lahendamisel.	Kombineeritud meetod: - kirjalik test; - töö käigus omandatud kompetentside hindamisleht päästja, tase 4.
2. suitsusukeldub ohutult vastavalt päästetöö suitsusukeldumise juhendile, tulekahju eripäradele ja saadud korraldusele kasutades selleks põhiauto standardvarustust sihipäraselt ja ohutult;	- teeb tehniliselt korrektselt suitsusukeldumist infrapunakaamerata ja infrapunakaameraga; - transpordib kannatanu ohutult ja lisavigastusi tekitamata; - kasutab suitsusukeldumisel info edastamisel raadiosidet ja kommunikatsioonivahendeid;	Kutsetaotleja tõendab kompetentsi tegevusnäitaja kutseeksami kolmanda osa sooritamisel
täidab korralduse põlemise likvideerimiseks, ventileerimiseks ja konstruktsioonide avamiseks kasutades sobivaid töövahendeid ja -võtteid ning tuleohutuspäigaldisi kasutades selleks põhiauto standardvarustust sihipäraselt ning ohutult; hindab tulekustutuse tulemuslikkust ja edastab infot vastavalt juhendile;	- lähtudes põlenguklassist valib õige esmakustutusvahendi ning käsitleb seda vastavalt kasutus- ja ohutusjuhendile tehniliselt korrektselt; - kirjeldab erinevaid suitsu ja põlemisgaaside eemaldamise meetodeid tulekahjudel; - kasutab tehniliselt korrektselt erinevaid töövahendeid suitsu ja põlemisgaaside eemaldamiseks; - kasutab tuleohutuspäigaldisi sihipäraselt; - kirjeldab erinevaid vahtaineid ja nende omadusi; - rakendab erinevaid kustutusmeetodeid põlevvedeliku põlengute likvideerimisel; - kirjeldab vahumoodustajate ja doseerimiseadmete	Kombineeritud meetod: - kirjalik test; - töö käigus omandatud kompetentside hindamisleht päästja, tase 4.

	tööpõhimõtteid ja rakendab neid.	
--	----------------------------------	--

3. teeb ohutult tehnilisi päästetöid inimkannatuse vähendamiseks, õnnetuse tagajärgede leevendamiseks ja abitusse seisundisse sattunud inimese või looma päästmiseks ning vara ja keskkonna kaitsmiseks vastavalt korraldusele ja juhenditele; kasutab sobivaid töövõtteid ning põhiauto standardvarustust sihipäraselt ja ohutult; kasutab isikukaitsevahendeid vastavalt korraldusele ja päästetöö iseloomule; hindab päästetöö tulemuslikkust ja edastab infot vastavalt juhendile;	- teeb kindlaks pürotehniliste laengute paiknemised autos; - paigaldab ohutult ja vastavalt juhendile turvarakise (turvapadja püüdja) sõiduauto roolile; - valib välja autovraki lõikamiseks ja stabiliseerimiseks õiged töövahendid; - demonstreerib sõiduauto konstruktsioonide avamise võimalusi; - kasutab autovraki lõikamisel ja stabiliseerimisel ohutuid töövõtteid; - viib läbi kannatanu esmase meditsiinilise ülevaatuse ja annab vajadusel esmaabi; - käsitseb ja transpordib kannatanut ilma lisavigastusi tekitamata; - kirjeldab nõõripäästel esinevaid ohtusid ja teab, kuidas neid vältida; - leiab ja moodustab vastavalt juhendile nõõri kinnituspunktid; - kasutab ohutult nõõripääste varustust ja hoiab seda töökorras; - rajab plokisüsteeme tehniliselt korrektselt; - jõuab kõrgustes või sügavikes abitusse seisundisse sattunud kannatanuni ajalimiidi piires ja ohutult; - kasutab endale ja päästetavale ohutuid töövõtteid; - viib läbi kannatanu esmase meditsiinilise ülevaatuse ja annab vajadusel esmaabi; - käsitseb ja transpordib kannatanut ilma lisavigastusi tekitamata; - kirjeldab veekogudel esinevaid ohtusid ja oskab neid vältida; - märgistab kannatanu vastavalt juhendile; - demonstreerib kaldalt päästmise vahendite kasutamist; - näitab korrektsed käemärguandeid vastavalt situatsioonile; - kasutab pinnaltpääste varustust tehniliselt korrektselt ja hoiab seda töökorras;	Kombineeritud meetod: - kirjalik test; - kutsetaotleja tõendab kompetentsi i tegevusnäitaja kutseeksami kolmanda osa sooritamisel
---	--	---

	- jõuab kaldast kuni 300 m kaugusel oleva kannatanuni ajalimiidi piires; - kasutab endale ja kannatanule ohutuid töövõtteid.	
--	--	--

4. tuvastab ohtliku aine tähistuse ja edastab info juhile; keemiasukeldub ohutult vastavalt juhendile, ohtliku aine eripärale ja saadud korraldusele kasutades selleks sobivaid töövahendeid; täidab korralduse elu päästmiseks, ohtliku aine leviku piiramiseks kasutades selleks põhiauto standardvarustust sihipäraselt ning ohutult; abistab keemiapääste- ja saasteärastustöödel vastavalt juhendile ja saadud korraldusele; piirab vastavalt korraldusele naftareostuse leviku maismaal, kasutades selleks põhiauto standardvarustust sihipäraselt ja ohutult; hindab keemiapääste tulemuslikkust ja edastab infot vastavalt juhendile;	- tunneb ära ohtlike ainete pakendite ja veoste märgistuse; - loetleb ÜRO ohtlike ainete 9 klassi; - leiab juhendmaterjalist vastava ohtliku aine ohukaardi ning päästetegevuse meetoodilise juhise; - nimetab aine ohud tulenevalt veoste ja pakendite märgistusest, ÜRO ohtlike ainete klassist ning juhendmaterjalist; - selgitab keemiaõnnetusel kasutatavaid termineid ja kirjeldab isikute kohustusi lähtudes PÄA juhendmaterjalidest; - loetleb keemiaõnnetustel kasutatava varustuse ja kirjeldab selle kasutamist; - annab luure käigus hinnangu kannatanute päästmise võimalusele ohtlike ainetega saastunud keskkonnast; - kirjeldab kannatanute saasteärastuse ning esmaabi vajadust tulenevalt sündmuse iseloomust; - piirab sündmuskohal ohuala tähistades selgelt sisenemis- ja väljumiskoha; - moodustab loputuskoha; - keemiasukeldub ohutult kasutades suitsusukeldumise kaitsevarustust ja täites päästetöö juhi korraldusi; - viib läbi sündmuskoha luure selgitades välja õnnetuse iseloomu ja vahetud ohud järgides ohutusnõudeid; - viib läbi kannatanu esmase meditsiinilise ülevaatuse järgides ohutusnõudeid; - annab vajadusel kannatanule esmaabi; - piirab ohtlike ainete lekke- ja leviku kasutades selleks sobivaid töövahendeid ja ohutuid töövõtteid; - piirab naftareostuse leviku maismaal vastavalt päästemeeskonna juhi korraldustele; - viib läbi nõuetekohase varustuse saasteärastuse ja hoolduse; - hindab keemiapääste tulemuslikkust ja edastab info	Kombineeritud meetod: - kirjalik test; - kutsetaotleja tõendab kompetentsi tegevusnäitaja kutseeksami kolmanda osa sooritamisel
--	--	---

	päästetöö juhile; - kirjeldab keemiakaitseülikondadesse riietamist vastavalt kasutatavale kaitsetasemele; - riietab meeskonnakaaslase keemiakaitseriietusse ja riietusest lahti varustust säästvalt õiges järjekorras vastavalt kehtestatud normharjutustele ja vältides saastumist; - nimetab pesukoha moodustamiseks vajaliku varustuse; - kirjeldab keemiasukeldujate saasteärastust pesukohas tulenevalt ohtlikust ainest; - abistab keemiapäästemeeskonna liikmeid pesukoha moodustamisel ja töötab pesukohas abistajana vastavalt pesukoha juhi käsule.	
5. hargneb ohutult vastavalt päästesündmuse liigile ja saadud korraldusele; valib hargnemiseks õiged töövahendid vastavalt korraldusele, päästesündmuse liigile ja iseloomule;	- valib eri hargnemis(t)eks õiged töövahendid ning teeb hargnemisi vastavalt korraldusele tehniliselt korrektselt ja ohutult; - kirjeldab erinevate situatsioonülesannete tüüpahargnemisi; - sooritab hargnemised ajalistele normatiividele; - sooritab ohutult ja õigete vahenditega hargnemised kannatanute päästmiseks, saasteärastuseks, ohtliku aine leviku peatamiseks ning ohutuse tagamiseks tulenevalt sündmuse iseloomust.	Kombineeritud meetod: - kirjalik test; - kutsetaotleja tõendab kompetentsi tegevusnäitaja kutseeksami kolmanda osa sooritamisel
6. evakueerib nii inimesi kui ka loomi vastavalt korraldusele ja päästesündmuse liigile efektiivselt ning ohutult; teeb efektiivset elupäästet vastavalt korraldusele ja päästesündmuse liigile; kasutab endale ja päästetavale ohutuid töövõtteid.	- kirjeldab tegevusi pommikahtluse, lahingumoonale, lõhkematerjali plahvatuse ja pommiähvarduse korral; - selgitab loomade ja lindude käsitsemisel esinevaid ohtusid; - tunneb ära loomapäästevahendid; - selgitab raudteeõnnetustel esinevaid ohtusid; - selgitab liiklusõnnetusel esinevaid ohtusid ja oskab neid vältida; - moodustab sündmuskohal turvalise töökeskkonna päästeautoga või ohutuskoonustega; - kirjeldab ja selgitab varisenud hoonetes esinevaid ohtusid ja teab, kuidas neid vältida;	Kombineeritud meetod: - kirjalik test; - kutsetaotleja tõendab kompetentsitegevusnäitaja kutseeksami kolmanda osa sooritamisel

	- kirjeldab varisenud hoonetes inimese otsimise tehnikaid; - nimetab töövahendeid inimese päästmiseks rusude alt; - demonstreerib töövahenditega raskuste nihutamist ja tõstmist tehniliselt korrektselt ja ohutult; - viib läbi kannatanu esmase meditsiinilise ülevaatuse ja annab vajadusel esmaabi; - käsitseb ja transpordib kannatanut ilma lisavigastusi tekitamata; - kasutab endale ja kannatanule ohutuid töövõtteid.	
Kompetents: Ennetustöö tegemine		
1. viib läbi ohutusalaseid nõustamisi erinevatele sihtgruppidele nii kodu- kui looduskeskkonnas vastavalt Päästeametis kehtivatele juhenditele ja programmidele;	- kirjeldab ennetusvaldkonna struktuuri, põhisuundasid ning eesmärgi; - saab aru ennetustöö osakonna ja ennetusbüroode funktsioonist, teab erinevate programmide sisu, õpiväljundeid ja erisusi; - kirjeldab, keda ja milliste meetoditega läbi teavitusprotsessi mõjutatakse; - selgitab kodunõustamise sihtrühma erisusi, oskab täita ankeeti ja nõustada klienti; - selgitab kliendisuhete ja meeskonnatöö olulisi aspekte, teab enda tugevusi ja nõrkusi; - kirjeldab tuleohutusega seotud ennetusvaldkonna põhitõdesid ja oskab luua seoseid igapäevaeluga; - kirjeldab eluhoonele kehtestatud tuleohutuse nõudeid ja oskab neid ennetustöö protsessides kasutada; - kirjeldab veeohutusega seotud ennetusvaldkonna põhitõdesid ja oskab luua seoseid igapäevaeluga; - kirjeldab koduohutuse probleeme ja nende ennetamise võimalusi; - kirjeldab Eestis toimuda võivate hädaolukordade riske, elanikkonnakaitse korraldust ja asutuste ülesandeid; - oskab olla valmis elutähtsate teenuste katkestusteks ja tegutseda erinevates hädaolukordades.	Kombineeritud meetod: - kirjalik test; - töö käigus omandatud kompetentside hindamisleht päästja, tase 4

2. viib läbi ennetuskoolitusi erinevatele sihtgruppidele vastavalt korraldusele, tegevuskavadele ja kokkulepetele, tuginedes Päästeameti juhenditele ja programmidele; annab vahetule juhile tagasisidet koolitustegevuse läbiviimise ja koolitusvajaduse kohta;	- saab aru ennetustöö osakonna ja ennetusbüroode funktsioonist, teab erinevate programmide sisu, õpiväljundeid ja erisusi; - valib vastavalt sihtrühmale sobivad koolitusprogrammid ning metoodikad;	Kombineeritud meetod: - kirjalik test; - töö käigus omandatud kompetentside hindamisleht päästja, tase 4
3. viib koostöös asutusesiseste ja väliste partneritega läbi ohutuse teemalisi avalikke üritusi; osaleb ennetusalastes projektides.	- osaleb valvevahetuse ajal info- ja ohutuspäevadel ja viib läbi kodukülastusi.	Töö käigus omandatud kompetentside hindamisleht päästja, tase 4.
Üldoskused		
1. järgib oma töös päästeteenistuja väärtusi ja eetikakoodeksit, märkab ohtu ja sekkub;	- järgib kutseala käitumisnorme ning päästetöö valdkonda reguleerivaid õigusakte;	Töö käigus omandatud kompetentside hindamisleht päästja, tase 4.
2. oskab hinnata ohte ja riske;	- kirjeldab tulekahju arengut, sellega kaasnevaid ohufaktoreid (pistleek, tagasitõmme, põlemisgaaside plahvatus) ja võimalusi nende vältimiseks; - kirjeldab ohte, mis on seotud elektri, gaasi ja päikesepaneelide kasutamisega hoonetes ning nendest tulenevaid riske; - kirjeldab nõõripäästel esinevaid ohtusid ja teab, kuidas	Kirjalik test

	- neid vältida; - kirjeldab veekogudel esinevaid ohtusid ja oskab neid vältida; - kirjeldab ohtliku ainega seotud sündmusega kaasnevaid ohtusid ja oskab neid vältida;	
3. järgib oma töös päästetöö valdkonda reguleerivaid õigusakte;	- kirjeldab Päästeameti struktuuri eristades administratiivset ja operatiivteenistuslikku; - nimetab päästeala kutsestandardeid ning kirjeldab nende loogilist järgnevust; - järgib kutseala käitumisnorme ning päästetöö valdkonda reguleerivaid õigusakte.	Töö käigus omandatud kompetentside hindamisleht päästja, tase 4.
4. järgib oma töös tööohutuse reegleid ja põhimõtteid; kasutab töövahendeid sihipäraselt vastavalt tootja kasutusjuhendile; veendub pärast töövahendi kasutamist selle tehnilises korrasolekus ja vajaduse korral teostab kasutusjärgse hoolduse oma kompetentsuse piires;	- koostab loetelu ohuteguritest ja riskidest tulevase töökoha kohta ja kirjeldab nende vältimise võimalusi; - kirjeldab töötervishoiu ja tööohutuse korraldust päästeteenistuses; - kirjeldab tööandja ja töötaja kohustusi ning õigusi ohutu töökeskkonna tagamiseks; - kirjeldab, millistel juhtudel on tegu tööõnnetusega; - oskab käituda tööõnnetuse korral ja teab võimalikke tagatise seoses tervisekahjudega; - selgitab tervisekontrolli ning vaktsineerimise vajalikkust; - mõistab töövahendi töötamis-põhimõtet; - nimetab töövahendeid ning nende erinevaid koostisosasid ja hoolduse etappe; - sooritab praktilised harjutused etteantud aja jooksul tehniliselt korrektselt ja vastavalt kasutusjuhendile; - täidab valvevahetuse vastuvõtmise ajal ja vajaduse korral selle jooksul dokumente vastavalt kehtivale korrale; - kasutab töövahendeid sihipäraselt vastavalt tootja juhendile ja vajadusel teeb kasutusjärgse hoolduse oma kompetentsuse piires.	Töö käigus omandatud kompetentside hindamisleht päästja, tase 4.

5. on motiveeritud õppima, huvitub iseenda ja eriala/valdkonna arengust; arendab ennast sihipäraselt; hoiab ennast treeningutega vormis;	- sooritab kehalised katsed õige tehnikaga, mis annab harjutustele arendava mõju ning ei põhjusta ülekoormusvigastusi; - koostab ja täidab arendava treeningplaani suunitlusega kehaliste katsete sooritamisele vastavalt PÄA nõuetele.	Töö käigus omandatud kompetentside hindamisleht päästja, tase 4.
6. tunneb ära eluohtliku seisundi ja valib sobiva elupäästva esmaabi andmise viisi; annab kannatanu(te)le elupäästvat esmaabi ja transpordib kannatanu ohutult kasutades põhiauto standardvarustust;	- kirjeldab inimese anatoomia ja füsioloogia põhialuseid; - hindab eluohtlike seisundite raskust vastavalt MIMMS esmasele triaazile; - annab esmaabi, sh osaleb kannatanu seisundi stabiliseerimisel ja elu säilitamisel;	Kombineeritud meetod: - kirjalik test; - kutsetaotleja tõendab kompetentsi tegevusnäitaja kutseeksami kolmanda osa sooritamisel.
taaselustab vastavalt normidele;	- annab esmaabi, sh osaleb kannatanu seisundi stabiliseerimisel ja elu säilitamisel; - käsitleb ja transpordib kannatanut ilma lisavigastusi tekitamata; - abistab kvalifitseeritud meditsiinipersonali õnnetuspaigal; - tagab enda ohutuse ning tervise kaitse, kasutades nakkusohu vältimiseks vastavaid isikukaitsevahendeid ja jälgides tööohutusnõudeid.	Kutsetaotleja tõendab kompetentsi tegevusnäitaja kutseeksami teise osa sooritamisel.
7. töötab tõhusalt meeskonnas ja selle huvides ning kohandub meeskonnaga; arvestab teistega ja täidab oma rolli meeskonnas;	- osaleb päästesündmuse lahendamisel meeskonna liikmena;	Kombineeritud meetod: - Töö käigus omandatud kompetentside hindamisleht päästja, tase 4; - kutsetaotleja tõendab kompetentsi tegevusnäitaja

		kutseeksami kolmanda osa sooritamisel.
8. kasutab oma töös eesti keelt vastavalt seadusega kehtestatud nõuetele;	- kasutab oma töös eesti keelt B1 tasemel.	Töö käigus omandatud Kompetentside hindamisleht päästja, tase 4.
9. kasutab tööks vajalikke info- ja kommunikatsioonitehnoloogia vahendeid (riistvara ja tarkvara, raadiosidevahendid, navigatsiooniseadmed jm) vastavalt kehtestatud korrale ja kasutusjuhenditele	- kasutab päästeala arvutiprogramme; - vormistab iseseisvalt kirjalikke töid vastavalt juhendile; - kasutab erinevaid veebibrausereid, otsingumootoreid, järjehoidjaid info otsimiseks; - saadab ja võtab vastu e-kirju, oskab lisada kirjale faile ja kaustu; - teab raadiosides kasutatavaid kutsungeid; - mõistab operatiivraadioside toimimise ja kasutamise põhimõtteid; - edastab infot vastavalt operatiivinfo edastamise korrale nii käsi- kui ka autoterminaliga.	Töö käigus omandatud kompetentside hindamisleht päästja, tase 4.

12. Kutseeksami teise osa hindamiskriteeriumid ja meetodid:

Kutsestandardi tegevusnäitaja	Hindamisülesanne/Hindamiskriteeriumid	Hindamismeetod
taaselustab vastavalt normidele	- hindab eluohtlike seisundite raskust vastavalt MIMMS esmasele triaažile; - annab esmaabi, sh osaleb kannatanu seisundi stabiliseerimisel ja elu säilitamisel.	Kutsetaotleja sooritab kannatanu (nukk) elustamist (elustamise ACB)

13. Kutseeksami kolmanda osa hindamiskriteeriumid ja meetodid:

Kutsestandardi tegevusnäitaja	Hindamisülesanne/Hindamiskriteeriumid	Hindamismeetod
Kompetents: Päästetöö tegemine tegevusnäitaja: - suitsusukeldub ohutult vastavalt päästetöö suitsusukeldumise juhendile, tulekahju eripärale ja saadud korraldusele kasutades selleks põhiauto standardvarustust sihipäraselt ja ohutult; - hargneb ohutult vastavalt päästesündmuse liigile ja saadud korraldusele; valib hargnemiseks õiged töövahendid vastavalt korraldusele, päästesündmuse liigile ja iseloomule;	Hindamisülesanne I: Põhiliini hargnemine II korrusele ja suitsusukeldumine (koosneb kolmest osast) <u>1. osa - Põhiliini hargnemine II korrusele</u> Vajalikud vahendid - tulekustutusriietus; - suruõhuhingamisaparaadi komplekt; - põhiauto standard varustuses. Läbiviimine - harjutust sooritavad 2 päästjat; - päästjad on riietunud tulekustutusriietusse; - suruõhuhingamisaparaat on päästjal seljas, mask ripub kaelas (maskikott eemaldatud, hingamisventiil puusahoidjas), ballooni ventiil on kinni ja hingamisventiili sulgurklapp on lahti; - põhiauto paigutatakse 20 meetri kaugusele redeli püstitamise kohast; - tõmberedel asub põhiauto kõrval; - päästjad on põhiauto tagumise ukse juures; - varustus asub põhiauto kappides ja on kokku ühendamata; - aja võtmist alustatakse peale läbiviija poolset alustamiskäsku „TEGUTSE“; - päästja nr 1 moodustab tööliini; - päästja nr 2 töötab auto pumbaga ja moodustab tüviliini; - Päästja nr 1 ja päästja nr 2 transpordivad ja püstitavad koostöös tõmberedeli; - tõmberedel tõmmatakse lahti vähemalt 5 meetri kõrgusel asuva tasapinnani kolm pulka üle tasapinna; - päästja nr 1 ronib redelil ülesse ja tõmbab ning kinnitab tööliini; - päästja 2 toestab päästja nr 1 ronimise ajal redelit alt; - päästja nr 1 toestab päästja nr 2 ronimise ajal redelit ülevalt; - aeg fikseeritakse, kui mõlemad päästjad on roninud II korrusele ja joatorust väljub veejuga, maksimaalne soorituse aeg on 5 minutit ja 30 sekundit.	Kutsetaotleja sooritab etteantud sündmuse lahendamise päästemeeskonna liikmena praktilise kompleksharjutusena ja/või juhtumina simuleeritud päästesündmuse olukorras.

--	--	--

	Hindamise kriteeriumid - tüviliin on moodustatud ja tagatud on vesi pumbast hargmikku; - tööliin on moodustatud võimaldades vee väljumise joatorust; - voolikuliini liitmikud on korrektselt kinni; - hargnemisel on kasutatud korrektseid käemärguandeid; - hargnemisel on järgitud kõiki ohutusnõudeid; - tõmberedeli transportimisel on kasutatud õigeid töövõtteid; - redel on püstitatud optimaalse nurgaga etteantud kohta ja kõrgusele (kolm pulka üle tasapinna); - redeli toestajal on nõuetekohane toestusasend ja kaitsevarustus (sh kiivriklaas); - redel on korralikult lukustatud; - redelist on üles ronitud kasutades vahelduvsammu (vasak käsi, parem jalg ja vastupidi); - tööliin on transporditud redelil ohutult (tööliin on survestamata, tööliin asetseb redeli ja päästja vahel, joatoru päästjal üle õla selja peal); - tööliin on tõmmatud II-le korrusele ühe vooliku pikkuselt ning voolikuremm on kinnitatud voolikuühenduskohast; - redeli paigutamisel ja üles ronimisel on täidetud kõik tööohutusnõuded; - soorituse aeg on kuni 5 minutit ja 30 sekundit. <u>2. osa - Hingamisaparaati lülitumine</u> Vajalikud vahendid - tulekustutusriietus; - suruõhuhingamisaparaadi komplekt. Läbiviimine - harjutust sooritavad päästja nr 1 ja päästja nr 2 eraldi - harjutuse läbiviija käskluse peale „APARAATI LÜLITU“ alustatakse sooritust ja aja mõõtmist; - teostatakse kiirkontroll ning alustatakse suruõhuhingamisaparaadi kasutamist; - aeg fikseeritakse, kui päästja on lülitunud suruõhuhingamisaparaati (hingab ballooni	
--	--	--

	õhku) ning teatab arusaadavalt manomeetri näidu, maksimaalne soorituse aeg on 50 sekundit. Hindamise kriteeriumid - tulekustutusriietus on korrektselt seljas (lukud ja kiivrühm kinni, kiivrisukk katab kaela osa, kindad on käes); - suruõhuhingamisaparaadi kiirkontroll on nõuetekohaselt teostatud ja päästja hingab ballooni õhku; - kiirkinnitusega maskiga soorituse aeg on kuni 40 sekundit; - rihmkinnitusega maskiga soorituse aeg on kuni 50 sekundit. <u>3. osa - Suitsusukeldumine</u> Vajalikud vahendid - tulekustutusriietus; - suruõhuhingamisaparaadi komplekt; - 2 raadiojaama; - 1 infrapunakaamera; - põhiauto standard varustuses. Läbiviimine - harjutust sooritavad päästja nr 1 ja päästja nr 2 moodustades suitsusukeldumise lüli (SSL); - päästja nr 1 on SSLV; - SSL teostab suitsuga täidetud keskkonnas survestatud voolikuliiniga ruumide süsteemset kontrolli ja kannatanu otsingut ning päästmist infrapunakaameraga ja infrapunakaamerata; - SSL-le püstitab ülesande suitsusukeldujate juht (SSJ); - SSL suhtleb omavahel, et tagada tulemuslik ja ohutu suitsusukeldumine ja kannatanu päästmine; - SSLV edastab infot SSJ-le; - soorituse aeg on kuni 15 minutit.	
--	---	--

	Hindamise kriteeriumid Tegevus enne suitsusukeldumist ja valmisolek - kaitsevarustus on nõuetekohane on kontrollitud; - kustutusvahend on kontrollitud; - teostatud on sidekontroll; - teostatud on nõuetekohane HA kiirkontroll; - ülesandest on arusaadud ning seda väljendatud; - valmisolekust suitsusukeldumist alustada on teada antud. Suitsusukeldumine infrapunakaameraga - ukse avamisel on päästja nr 1 infrapunakaameraga ning kontaktis uksega ja päästja nr 2 on joatoruga valmis vajadusel põlemisgaaside jahutamiseks; - kontrollitud on ukse avamise suunda; - kontroll ukse üle (avamine/sulgemine); - infrapunakaameral kasutatakse õiget töörežiimi ja kaameraga on määratud põlemisgaaside temperatuur ruumis; - kaameraga on tuvastatud ruumi planeering ning võimalikud ohud ruumis(põlemisgaaside temperatuur, tulekolle, rippuvad juhtmed, tühimikud põrandas, võimalik varingu oht, ohtlikud ained); - tulenevalt ruumi kujust ja seal paiknevatest objektidest on ruum kontrollitud; - SSL on teadlik üksteise asukohast ning nad viibivad samas ruumis (päästja nr 1 on teavitanud millal siseneb ruumi üksi ja millal liigub päästja nr 2 temaga kaasa); - täidetud on kõik tööohutusnõuded. Kannatanu päästmine - hoonest on leitud kannatanu ja sellest teavitatud SSJ-i; - kannatanu lähiümborus on läbi otsitud, et tuvastada teised võimalikud kannatanud; - SSL on kokku leppinud kannatanu päästmise tegevustes ja tegevused on arusaadavad mõlemale liikmele; - kannatanu on säästlikult käsitletud; - kannatanu transportimisel tagatakse omavahelise suhtlemise ja rakendatavate tegevustega kannatanu ja SSL liikmete ohutus; - täidetud on kõik tööohutusnõuded.	
--	--	--

	Suitsusukeldumine infrapunakaamerata - sisenemisel ruumi on päästja nr 1 kontaktis joatoruga ja päästja nr 2 on kontaktis uksega; - ukse kuumus on kontrollitud (käe välisküljega alt üles); - ukse avamise suund on kontrollitud; - kontroll ukse üle (avamine/sulgemine); - joatoruga on tagatud valmisolek põlemisgaaside jahutamiseks; - ruumis liikudes on järgitud kokkulepitud käe reeglit (parem/vasak); - ruum on süsteemselt kontrollitud, otsing on orienteeritud ruumi seinetele ja ruumi nurkadele; - ruumist väljudes on uks suletud; - SSL omavaheline kaugus: on kontaktis voolikuga ja teadlikud paarilise asukohast; - ruumis liikudes on järgitud tööohutusnõudeid (treppidel liikudes astmete kontroll, liikumine seinapoolses servas). Raadioside ja kommunikatsioon - SSL omavaheline suhtlemine võimaldab on kõigi suitsusukeldumisel planeeritud tegevuste ja tuvastatud ohtude ning rikete mõistmist (hoones liikumine, kannatanu käsitlemine, põlemisgaaside jahutamine ja tulekolde kustutamine); - SSJ-le on edastatud regulaarne ülevaade SSL asukohast, tulekoldest, kannatanutest, suitsusukeldumist takistavatest teguritest; - soorituse aeg kokku kuni 15 minutit.	
Kompetents: Päästetöö tegemine tegevusnäitaja: - teeb ohutult tehnilisi päästetöid inimkannatuse vähendamiseks, õnnetuse tagajärgede leevendamiseks ja abitusse seisundisse sattunud inimese või looma päästmiseks ning vara ja keskkonna kaitsmiseks	Hindamisülesanne II: Liiklusõnnetusel kannatanu päästmine (koosneb kahest osast) Vajalikud vahendid: - tulekustutusriietus; - hüdrauliliste töövahendite komplekt ning aluskate; - esmaabivahendid. <u>1.osa - Avariilise sõiduki avamine ja traumahaige käsitlemine</u> Läbiviimine: - harjutust sooritavad neli päästjat;	Kutsetaotleja sooritab etteantud sündmuse lahendamise päästemeeskonna liikmena praktilise kompleksharjutusena ja/või juhtumina simuleeritud päästesündmuse olukorras.

vastavalt korraldusele ja juhenditele; - evakueerib nii inimesi kui ka loomi vastavalt korraldusele ja päästesündmuse liigile efektiivselt ning ohutult; - teeb efektiivset elupäästet vastavalt korraldusele ja päästesündmuse liigile; kasutab endale ja päästetavale ohutuid töövõtteid; Üldoskuse tegevusnäitajad: - tunneb ära eluohtliku seisundi ja valib sobiva elupäästva esmaabi andmise viisi; annab kannatanu(te)le elupäästvat esmaabi ja transpordib kannatanu ohutult kasutades põhiauto standardvarustust; taaselustab vastavalt normidele; - töötab tõhusalt meeskonnas ja selle huvides ning kohandub meeskonnaga; arvestab teistega ja täidab oma rolli meeskonnas;	- päästjad on riietunud tulekustutusriietusse; - varustus paikneb lõigatava auto kõrval, aluskatte peal ja on kokku ühendamata; - päästja nr 1 hargneb hüdrauliliste töövahenditega; - päästja nr 2 purustab sõiduki ukseklaasi ja eemaldab sõidukilt ukse, päästja nr 1 abistab ukse eemaldamisel, et tagada tööprotsessi ohutust; - päästja nr 3 ja päästja nr 4 viivad koostöös sõidukis läbi kannatanu esmase ülevaatuse ja annavad esmaabi ning tagavad klaasi purustamisel ja ukse eemaldamisel kannatanu ohutuse; - hargnemiseks hüdrauliliste töövahenditega on aega kuni 2 minutit, aja võtmist alustatakse peale läbiviija poolset alustamiskäsku „TEGUTSE“ ja fikseeritakse, kui hüdrauliliste töövahendite komplekt on töökorda seatud (üks töövahend, löikur või laiendi) ning selle töövahendi haaradega tehakse avamise liigutus; - ukse eemaldamiseks on aega kuni 7 minutit, aja võtmist alustatakse peale hüdrauliliste töövahendite tööle seadmist ja aeg fikseeritakse, kui ukse klaas on purustatud ja uks on auto küljest eemaldatud; - kui ukse eemaldamisel tekib hüdraulilistes töövahendites tõrge, likvideerib päästja nr 1 selle ühe minuti jooksul; - kannatanu esmaseks ülevaatuseks on aega 90 sekundit, aja võtmist alustatakse peale läbiviija poolset alustamiskäsku „TEGUTSE“ ja aeg fikseeritakse, kui on teostatud kannatanu esmane ülevaatus. Hindamise kriteeriumid: Hargnemine hüdrauliliste vahenditega - hüdrauliliste töövahendite osad on omavahel ühendatud (ühendused lukustatud); - hüdropump on horisontaalasendis ja töötab; - voolikud ei ole sõlmes; - kasutatud on päästja kaitseriietust; - hargnemise teostamisel on täidetud kõik tööohutusnõuded; - soorituse aeg kuni 2 minutit. Ukseklaasi purustamine ja ukse eemaldamine - autos olevaid päästjaid on teavitatud klaasi purustamisest ja ukse eemaldamisest ning on veendunud, et kannatanu on kaitstud; - klaas on purustatud kasutades ohutuimat töövahendit;	
---	---	--

	- ukse klaasiava on puhastatud klaasikildudest; - hüdraulilisi töövahendeid on kasutatud nõuetekohaselt; - löikamisel ei asuta seadme ja autovraki vahelisel alal; - järgitud on kõiki tööohutusnõudeid; - soorituse aeg kuni 7 minutit. Kannatanu esmane ülevaatus ja esmaabi - kannatanu elutähtsad funktsioonid on kontrollitud ja kindlustatud nende säilimine; - vastavalt kannatanu seisundile on rakendatud õigeid esmaabi võtteid; - järgitud on kannatanu säästliku käsitluse põhimõtteid; - järgitud on kõiki tööohutusnõudeid (sh kaitsevarustus ja kummikindad) - esmase ülevaatus aeg kuni 90 sekundit. <u>2. osa – Kannatanu väljavõtmine autovrakist</u> Vajalikud vahendid: - tulekustutusriietus; - esmaabivahendid; - kühvelraam. Läbiviimine: - harjutust sooritavad 4 päästjat; - päästjad on riietunud tulekustutusriietusse; - päästja nr 1 paneb valmis kühvelraami; - päästja nr 1, päästja nr 2, päästja nr 3 ja päästja nr 4 töötavad meeskonnas ja võtavad kühvelraamiga ühetükimeetodil autovrakist välja kannatanu; - päästjad teevad omavahel koostööd, et tagada kannatanu säästlik käsitlus; - soorituse aeg on kuni 7 minutit. Hindamise kriteeriumid: - kühvelraam on kannatanut arvestades valmis pandud ja lukustatud; - järgitud on kannatanu säästliku käsitluse põhimõtteid (sh kannatanu on tõstetud ühetükimeetodil, kannatanule ei ole tekitatud lisavigastusi)	
--	--	--

	- koostöö teiste päästjatega on tulemuslik tagamaks kannatanud säästlik käsitlus ja vältimaks kannatanu erisuunalist liigutamist: - enda plaanitud tegevustest ja tegevusi takistavatest asjaoludest on teada antud; - enne kannatanu tõstmist on veendutud teiste päästjate valmisolekus; - säästliku käsitluse põhimõtete rikkumist märgates on juhitud sellele tähelepanu; - järgitud on kõiki tööohutusnõudeid; - soorituse aeg kuni 7 minutit. Hindamisülesanne III - Nööripääste (koosneb kahest osast) <u>1. osa –Laskumine</u> Vajalikud vahendid: - tulekustutusriietus koos tuletõrjevööga; - nööripäästevarustus (kaks päästenööri kottides, kuus karabiini, kaks pääste-8-t, kaks Grigri-d, kaks RIG-i, neli O- rihma, ühed rakmed). Läbiviimine: - harjutust sooritavad kaks päästjat; - päästjad on riietunud tulekustutusriietusse; - varustus paikneb harjutuse sooritamise lähtepunktis (õppetorni teisel tasandil), aluskatte peal, jagatuna võrdselt kaheks; - laskumis- või julgestusvahendi valivad päästjad ise; - aja võtmist alustatakse peale läbiviija poolset alustamiskäsku „TEGUTSE“; - päästja nr 1 teostab hargnemise nööripääste varustusega ning laskub maapinnale; - päästja nr 2 teostab hargnemise nööripääste varustusega ning julgestab laskujat; - kinnituspunktide moodustamisel on päästjatel teineteise abistamine keelatud; - laskumisel/julgestamisel teevad päästjad omavahel koostööd, et tagada ohutu laskumine (sh julgestusnööri piisav pikkus);	
--	---	--

	- aeg fikseeritakse, kui päästja nr 1 jalad puudutavad maapinda. Hindamise kriteeriumid: - kinnituspunktides kasutatavad sõlmed on nõõripäästes üldtuntud/eksperdi poolt aktsepteeritud (näiteks Austria-8, Seasõrg, Päästesõlm, Jänkukõrvad, Liblikas); - täidetud on kõik tööohutusnõuded (sh laskumis- ja julgestusvahendi õige kasutamine, õige laskumisasend, julgestussüsteem toimib eesmärgipäraselt, päästjate omavaheline koostöö); - soorituse aeg kuni 7 minutit ja 30 sekundit. <u>2. osa – Kannatanu ülevaatus ja tõstmissüsteemi loomine</u> Vajalikud vahendid: - tulekustutusriietus; - nõõripäästevarustus (kaks päästenööri kotis, seitse karabiini, kaks topeltplokk-i, üks Pääste-8, üks Grigri, üks RIG, üks tuletõrjevöö, neli O-rihma, ühed kolmnurkrakmed); - esmaabivahendid. Läbiviimine: - harjutust sooritavad kaks päästjat; - päästjad on riietunud tulekustutusriietusse; - kannatanu tõstmise süsteemi varustus paikneb õppetorni kõrval, aluskatte peal; - kannatanu ettevalmistus tõstmiseks varustus (kolmnurkrakmed, päästenöör ja, karabiin) paiknevad paikneb kannatanu kõrval; - päästja nr 1 teostab kannatanu esmase ülevaatus ja annab vajadusel esmaabi; - päästja nr 1 valmistab kannatanu ette kolmnurkrakmetega tõstmiseks; - esmase ülevaatus ja tõstmissüsteemi loomise aja võtmist alustatakse peale läbiviija poolset alustamiskäsku „TEGUTSE“; - kannatanu esmase ülevaatus aeg on kuni 90 sekundit, - kannatanule kolmnurkrakmete ja julgestusnööri paigaldamise aeg on kuni 5 minutit, aja võtmist alustatakse peale kannatanu esmast ülevaatus; - päästja nr 2 valmistab ette kannatanu tõstmiseks plokisüsteemi (4:1) ja paigaldab selle jätkredelitest moodustatud statiivile (kannatanu tõstmise süsteem);	
--	--	--

	- aeg fikseeritakse, kui päästja nr 2 annab sellest märku, lausudes „VALMIS“, tõstmissüsteemi ehitamise aeg on kuni 7 minutit ja 30 sekundit. Hindamise kriteeriumid: Kannatanu ülevaatus ja ettevalmistus tõstmiseks - kannatanu elutähtsad funktsioonid on kontrollitud ja kindlustatud nende säilimine; - vastavalt kannatanu seisundile on rakendatud õigeid esmaabi võtteid; - järgitud on kannatanu säästliku käsitluse põhimõtteid; - kannatanu esmase ülevaatus soorituse aeg on kuni 90 sekundit; - kolmnurkrakmed on kannatanule paigaldatud tehniliselt õigesti; - julgestusnöör on kannatanule paigutatud õigesti - kolmnurkrakmete ja julgestusnööri paigaldamise aeg on kuni 5 minutit. Tõstmissüsteemi loomine - plokisüsteem (4:1) on korrektselt moodustatud ning paigaldatud nõuetekohaselt (kaks kinnituspunkti) jätkredelitest moodustatud statiivile; - plokisüsteemi rakendamisel (kannatanu tõstmisel) on välditud nööri tagasilükkumine; - tõstmissüsteemi moodustamise aeg on kuni 7 minutit ja 30 sekundit.	
Kompetents: Päästetöö tegemine tegevusnäitaja: - täidab korralduse elu päästmiseks, ohtliku aine leviku piiramiseks kasutades selleks põhiauto standardvarustust sihipäraselt ning ohutult; - abistab keemiapääste- ja saasteärastustöödel vastavalt juhendile ja saadud korraldusele;	Hindamisülesanne IV: Loputuskoha moodustamine ja kergesse keemiakaitseülikonda riietamine (koosneb kahest osast) <u>1. osa: Loputuskoha moodustamine</u> Vajalikud vahendid: - tulekustutusriietus - põhiauto - gaasimask (filtriga mask) - ohutorbikud Läbiviimine: - harjutust sooritavad 2 päästjat; - päästjad on riietunud tulekustutusriietusse; - päästjad on põhiauto tagumise ukse juures;	Kutsetaotleja sooritab etteantud sündmuse lahendamise päästemeeskonna liikmena praktilise kompleksharjutusena ja/või juhtumina simuleeritud päästesündmuse olukorras.

	- varustus (sh kaks B-voolikut, üks C-voolik, hargmik, kombineeritud joatoru, kompleksfilter, ohutorbikud) asub põhiauto kappides ja on kokku ühendamata; - päästja nr 2 töötab pumbaga ja moodustab B-voolikuid ja hargmikku kasutades soojaveeringi; - päästja nr 1 tähistab loputuskoha aluskattega ja ohuala sisenemis- ja väljumiskoha ohutorbikutega ning moodustab hargmikust C-voolikuga tööliini loputuskoha ja paneb end valmis kannatanu loputamiseks kinnitades kompleksfiltri hingamisaparaadi maskile ning reguleerides joatoru vastavalt; - aluskate (hüdrauliliste töövahendite aluskate) laotatakse vähemalt 15 meetri kaugusele põhiautost; - aja võtmist alustatakse peale läbiviija poolset alustamiskäsku „TEGUTSE“; - aeg fikseeritakse, kui B-voolikuliinid on survestatud ja loputuskohas olev päästja on valmis kannatanu loputamiseks ning annab sellest käega märku, soorituse aeg kuni 4 minutit; - peale aja fikseerimist jälgitakse vee soojenemist 25 – 30°C voolikus (nt infrapunakaameraga). Hindamise kriteeriumid: - voolikuliini liitmikud on korrektselt kinni, voolikuliinid survestatud ja vesi soojavee ringis soojenenud; - hargnemise teostamisel on täidetud kõik ohutusnõuded; - loputuskohas on varustatud aluskattega ja vesivarustusega (kombineeritud joatoruga pihustatud juga); - loputuskohas paikneb 15 m kaugusel põhiautost; - loputuskohas olev päästja on valmis kannatanu loputamiseks (gaasimask on peas, joatorust väljub vesi ja joatoru on reguleeritud vastavalt); - soorituse aeg on kuni 4 minutit. <u>2 osa: Kergesse keemiakaitseülikonda riietamine</u> Vajalikud vahendid:	
--	---	--

	- vaheriided, kiivrisukk, aluskindad, keemiapääste kiiver; - kerge keemiakaitseülikonna (treening keemiakaitseülikond) komplekt tuulutusvoolikuga; - suruõhuhingamisaparaadi komplekt Spiromatic 326,8; - raadiosidevahend koos lisaseadmete ja kandevestiga. Läbiviimine: - harjutust sooritab päästja nr 1, kes riietab keemiasukelduja korrektselt kergesse keemiakaitseülikonda; - päästja nr 2 on keemiasukelduja/riietatav, keda ei hinnata; - päästja nr 2 teeb päästjaga nr 1 koostööd, kuid ei ütle ette vajalikke tegevusi; - riietatav on vaheriietuses ja kiivrisukas ning aluskinnastes; - riietumine toimub puhtal pinnal, kasutatakse tekki või muud alusriiet; - päästja nr 1 seab valmis harjutuseks vajaliku isikukaitsevarustuse; - harjutuse läbiviija käskluse peale „TEGUTSE“ alustatakse riietumist ja aja võtmist; - harjutuse aeg fikseeritakse kui riietatav on riietatud keemiakaitseülikonda (tuulutusvoolik ühendatud tuulutussüsteemiga), lülitunud suruõhuhingamisaparaati (hingab ballooni õhku ja ülikond on ülerõhustatud) ning sidekontroll on tehtud. Hindamise kriteeriumid - riietus on korrektselt seljas; - ülikonna lukk on kinni ja lukukinnitus serva alla paigutatud; - kõik rihmad on kinni või suletud, hingamisaparaadi rihm vöökohalt suletud selliselt, et õhk saab ülikonnas liikuda; - kiiver on peas; - hingamisaparaati lülitumine on toimunud enne pärast riietumist (peale lülitumist toimub ainult ülerõhustamine, kiirkontroll ja sidekontroll); - ülikond on tuulutusvooliku abil ülerõhustatud; - on teostatud hingamisaparaadi kiirkontroll, hingatakse ballooni õhku; - harjutuse teostamisel on täidetud kõik ohutusnõuded; - soorituse aeg on kuni 10 minutit.	
--	--	--